

hidtil har været gældende Lov. Jeg betragter det derfor som et stort Fremstridt, at Undervisningens Omfang er blevet betydeligt udvidet i § 12, at vi, foruden hvad der staar i den gamle Lov, have faaet med, at der skal undervises i Fædrelandets og dets nordlige Nabolandes Historie samt Træk af den almindelige Verdenshistorie, undervises i Fædrelandets Geografi samt gives en Oversigt over den almindelige Geografi. Det er alt sammen Ting, der ikke findes i Loven af 1814, og saa er der desuden en Ting, jeg sætter ganske overordentlig Pris paa, og som jeg i allerhøjeste Grad beklager, at den højtærede Minister ikke vil gaa med til, det er, at Undervisningen i Religion i Skolens øverste Klasser skal ske paa Grundlag af Bibelhistorie. Jeg tror rigtignok, at naar vi kunde faa det vedtaget, da vilde der gaa, jeg kan gerne sige, gennem hele Børneberdenen, en Jølelse af en vis Befrielse, thi hidtil have jo Børnene i den danske Almueskole været henviste til at læse Lærebogen. Jeg har taget den med; den er paa 72 Sider, altsaa ikke saa ganske lille, som det ærede Medlem mente (Bjerre: Kun Skriftstederne skulle Børnene lære). Jeg kan ganske vist ikke sige, hvor mange Sider Skriftstederne udgøre, men mange Steder forlanges de med foruden det andet, der skal læres. Jeg tror, at jeg kan vove at sige, at hvis den Bog skulde gennemgaaes af Pædagoger, af Følk, der have Forstand paa Børneundervisning, saa vilde de sige, at der er næsten ikke en Side i den Bog, der er pædagogisk anlagt, saaledes anlagt, at den kan være tjenlig for Børn. Jeg kunde jo tage det ene Sted af denne Lærebog frem efter det andet, og naar jeg læste dem op, tror jeg, at enhver, der kender Børn, vilde skønne, at intet Barn kan faa Mening ud deraf, i alt Fald ikke for sig selv, og vil man saa sige dertil, at Læreren skal vejlede, saa siger jeg: ja naturligtvis; men hvad Sikkerhed har man for, at Læreren forstaar at benytte Bogen saaledes, at Børnene kunne faa Meningen ud af den? Og naar Børnene faa den hjem, saa vide vi jo alle, hvorledes de sidde og remse op Steder, som de ikke forstaa, og saa er der tillige Ting i Bogen, hvorom man, set fra Børnens Standpunkt, maa sige, at det er aldeles urimeligt, at de skulde lære noget saadant eller have deres Tanke henvendt derpaa. Jeg vil som Eksempel blot nævne, at der staar: „Egtefængen skal være ubesmittet“. Det skulle Børnene sidde og lære hjemme, og saa spørge de Kætti og Pleti om, hvad der forstaas derved; hvad giver det dog ikke Anledning til? Jeg tror

ikke, at jeg bruger for stærke Ord, naar jeg siger, at set fra et pædagogisk Standpunkt er denne Lærebog — jeg kunde næsten sige et Monstrum. Fra andre Synspunkter kan der ses ganske anderledes derpaa; men jeg paastaar, at en Lærebog for Børn skal være skreven for Børn, saaledes at de kunne forstaa og tilegne sig den, men det kunne de ikke over for denne Bog. Lærebogen har til alle Tider været et Tryk paa Undervisningen, og saa da vi havde Bonstoppidans Forklaring, og da vi havde Balles Lærebog, og Trykket er næsten lige saa stort, tror jeg, nu, da vi have Balslevs Lærebog. Derfor mener jeg, at det vilde være et stort Fremstridt, naar vi kunde faa det vedtaget, der nu staar i Forslaget, hvorved Religionsundervisningen kom til at hvile paa et historisk Grundlag, som Barnet kunde tilegne sig. Naar det blev sagt, at vi saa ingen Garanti havde for, at den lutheriske Religion eller Bekendelse blev holdt, saa vil jeg rigtignok spørge: Skal den Lærebog være en Garanti for den lutheriske Bekendelse? Saa er det i alt Fald en meget skrøbelig Garanti, der erhverves ved at lade et Barn sidde og lære noget, som det slet ikke forstaar. Jeg vil snarere sige, at er der noget, der har bidraget til at afkrifte det danske Følk, saa er det det, at man bruger en saadan Lærebog, som Børn ikke kunne forstaa og kun kunne tilegne sig aldeles mekanisk. Er der noget Lid i Kristendommen, maa den fremfor alt kunne gribe Hjertet, men jeg gad vist, hvor mange Børn, der ere blevne hjertegrebne af at lære Balslevs Lærebog udenad. Kunde man derfor ad en eller anden Vej komme bort fra denne Udenadslæren og dette Lærebogssystem, vilde Undervisningen have vundet betydelig. Den højtærede Minister siger, at dette kunde ske ad Administrationens Vej, og det er hans væsentligste Indvending. Dertil vil jeg nu sige, at Administrationen har i 82 Aar haft Bestyrelse til at gøre dette, men den har til Dato endnu ikke gjort det. Vi sidde endnu med de samme Lærebøger og den samme mekaniske Udenadslæren i Børneskolen, uden at man har rørt en Finger for at faa en Forandring deri. Det forekommer mig derfor paa Tide, at Lovgivningsmagten griber ind. Men vil Administrationen skaffe os en virkelig pædagogisk Lærebog, der kan tilegnes af Børnene, med Billeder i, saa at de kunde have lidt Fornøjelse af den, saa vil jeg ikke være saa ivrig for at faa det sat ind i Loven. At Undervisningsgrundlaget i det hele taget udvides, er som sagt noget, som Befolkningen har en Fornemmelse af er et Gode,